

Dosarul nr.2ra-717/20

Prima instanță - Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud. : D. Sîrbu)

Instanța de Apel - Curtea de Apel Chișinău (jud. : L. Bulgac, G. Dașchevici, A. Panov)

ÎN C H E I E R E

20 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Nicolae Craiu
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Doban Nadejda,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Doban Nadejda
către Besciastnaia Inna, intervenient accesoriu notarul public Moraru Natalia cu
privire la declararea nulă a testamentului,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2019 prin care s-a
respins apelul declarat Doban Nadejda și s-a menținut hotărârea Judecătoriei
Chișinău, sediul Central din 6 iunie 2019,

c o n s t a t ă :

La 25 iulie 2018, Doban Nadejda s-a adresat în instanța de judecată, cu cerere
de chemare în judecată împotriva Besciastnaia Inna, intervenient accesoriu notarul
public Moraru Natalia cu privire la declararea nulă a testamentului.

În motivarea cererii a reiterat că, locuiește în apartamentul nr. XXX din str.
XXXX, XXX, mun. Chișinău, din luna martie anul 1978.

În acest apartament locuiau 5 persoane, și anume, reclamanta, soțul și fiica
acesteia, mama ei Bessceasnaia Maria și mătușa sa Grebencea Eugenia, persoane
care și au participat la privatizarea apartamentului.

Grebencea Eugenia a decedat la 25 septembrie 2003, iar mama reclamantei,
Bessceasnaia Maria, a decedat la 19 decembrie 2017.

Reclamanta a indicat că, după decesul Mariei Bessceasnaia, fiind unicul
moștenitor legal, s-a adresat la notarul Mardari Maria cu solicitarea de eliberare a
certificatului de moștenitor, însă, la notar, a aflat că, defuncta, în anul 1996, a
semnat un testament, prin care a testat averea sa pârâtei Besciastnaia Inna.

Mama sa, în timpul vieții, nu a declarat că a semnat testamentul din anul 1996,
prin care a testat averea sa pârâtei Inna Besciastnaia. Anume Doban Nadejda a avut
grijă de mama sa, iar Besciastnaia Inna a plecat peste hotarele Republicii Moldova
în anul 1991, după care nu venea în țară, și nici la înmormântarea Mariei
Bessceasnaia nu a venit.

Doban Nadejda a invocat că valabilitatea testamentului este pusă la îndoială,
datorită faptului că defuncta, la momentul întocmirii testamentului avea o vârstă

înaintată, era bolnavă și era analfabetă, nefiind în stare să conștientizeze acțiunile sale.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 06 iunie 2019, cererea de chemare în judecată înaintată de Doban Nadejda, s-a respins ca neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, instanța a conchis că, testamentul nr.8/10-3-3356 din 17 august 1996 a fost semnat personal de Bessceasnaia Maria, semnătura acesteia fiind autenticată de notarul de stat al biroului de stat nr.2 sectorul Centru, or. Chișinău, Botnari Viorica.

Instanța a reținut că, testamentul lăsat de Bessceasnaia Maria corespunde și întrunește toate cerințele normelor materiale, nefiind stabilite temeiuri care ar afecta valabilitatea acestuia, iar argumentele reclamantei au un caracter declarativ, nefiind probate.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 3 iulie 2019, Doban Nadejda a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 6 iunie 2019 solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2019 a fost respins apelul declarat de Doban Nadejda și menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 6 iunie 2019.

La 2 martie 2020, Doban Nadejda a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2019 și a hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 6 iunie 2019, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârilor instanțelor ierarhic inferioare și emiterea unei hotărâri noi de admiterii a acțiunii.

În motivare a invocat că, concluzia instanțelor ierarhic inferioare este neîntemeiată.

La caz nu au fost îndeplinite prevederile art. 577 din Codul civil. Valabilitatea testamentului este pusă la îndoială, dat fiind faptul că, defuncta Bessceasnaia Maria la momentul întocmirii testamentului avea o vârstă înaintată (72 de ani), era bolnavă, analfabetă și nu putea să conștientizeze acțiunile sale. Astfel, semnătura de pe testament nu îi aparține, deoarece nu putea să se semneze.

În opinia recurentei, instanțele investite cu judecarea fondului au interpretat eronat normele de drept material aplicabile în speță și neîntemeiat au respins acțiunea.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 28 noiembrie 2019.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit comunicării instanța de apel a expediat recurentului copia deciziei motivate la 27 decembrie 2019, însă date referitoare la recepționarea acesteia lipsesc de la materialele dosarului.

Cererea de recurs a fost declarată la 2 martie 2020, respectiv în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității

recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Astfel, la 19 martie 2020 instanța de recurs a comunicat intimatului recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței în termen de o lună de la data primirii scrisorii, (f. d.93)

Până la data examinării recursului, intimatul referință nu a depus.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Doban Nadejda, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Doban Nadejda.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru